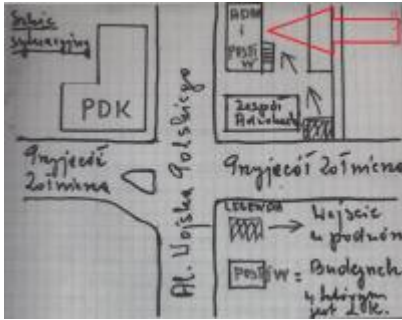

Konspiracja lwóweckiej bezpieki

Napisano dnia: 2018-01-04 10:49:28

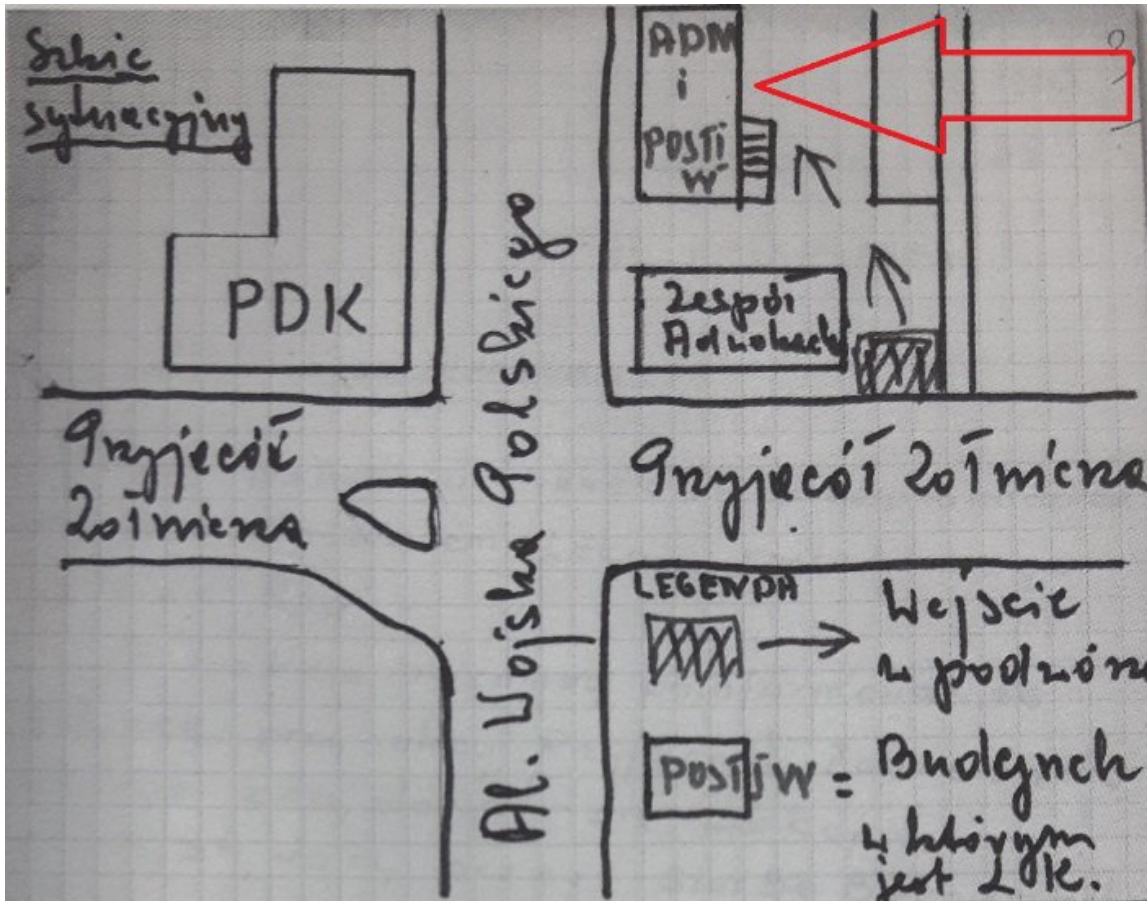

W pierwszej połowie lat 70. przedstawiciele Służby Bezpieczeństwa we Lwówku Śląskim stosowały rozmaite sposoby kontaktu. Preferowano: biura, prywatne gabinety, mieszkania, samochody oraz spotkania w innych miejscowościach. Najczęściej zbierano informacje poprzez otrzymanie do ręki donosu, bądź wysłuchanie ustnej relacji „tajnego współpracownika”. Następnie sporządzano notatkę służbową, rzadziej nagrywano zdobytą wiedzę na taśmę.

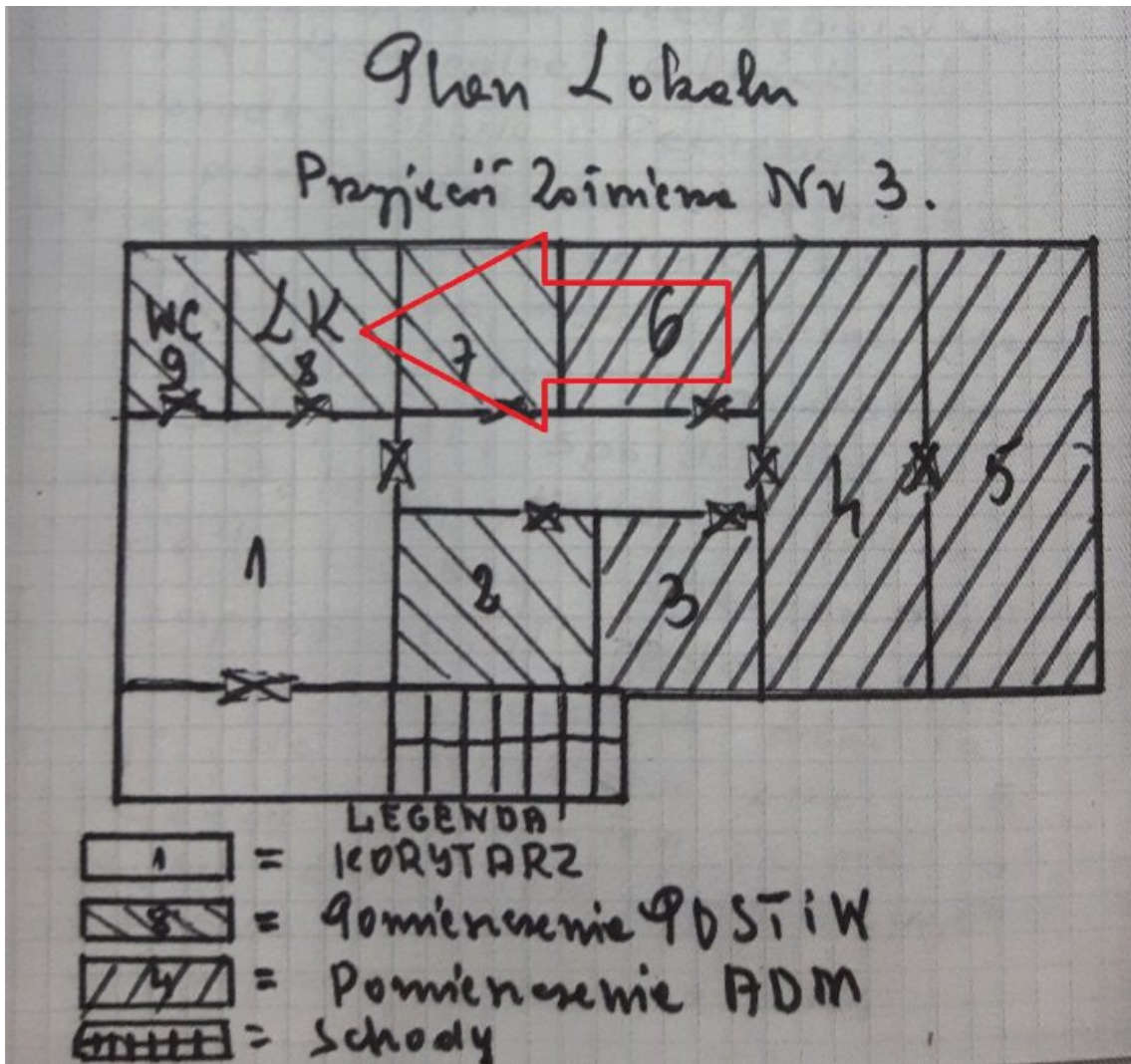
Według ustaleń doktora hab. Roberta Klementowskiego z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN we Wrocławiu, po kontroli w 1973 roku, znacząco poszerzono sieć informacyjną w zakresie kontrwywiadowczym. Jedną ze zwerbowanych była pracownica lwóweckiej rzeźni, która otrzymała pseudonim „Beata”. Przez kilka lat informowała o kierowcach włoskich TIR-ów przyjeżdżających po koninę do jej zakładu. Z kolei TW ps. „Witek”, lekarz z miejscowego szpitala, miał za zadanie rozpracowywanie pracowników i pacjentów, korespondujących z osobami mieszkającymi zagranicą. Natomiast zwerbowanemu TW ps. „Sarna”, kazano dostarczać informacje o sytuacji inwestycyjnej we Lwówku Śląskim. Szukano także informatorów-donosicieli spośród pracowników lokalnych PGR-ów, spółdzielni „Społem”, CPN-u, czy „PREFABETU” w Rakowicach Małych. W sumie, w połowie lat 70. w lokalnej sieci informacyjnej znajdowało się około 30 osób.

Jak wspominałem na początku, w okolicy było wiele lokali kontaktowych, będących w dyspozycji tutejszych esbeków. Według odgórnych założeń, zakonspirowane miejsce spotkań musiało mieć swobodny dostęp z dwóch lub więcej stron, najlepiej znajdować się w miejscu, gdzie panował spory ruch przechodniów. W latach 1970-1975 bezpieka posiadała na terenie Lwówka Śląskiego tylko dwa tajne lokale.

Pierwszy z nich nosił kryptonim „Bajka”, z racji położenia naprzeciw kina o tej samej nazwie. Lokal kontaktowy SB w hotelu „Piast” funkcjonował już od jesieni 1962 roku, przy znacznej pomocy ówczesnej recepcjonistki. Po przejęciu obiektu przez lwówecki Ośrodek Kultury Turystyki i Wypoczynku (OKTiW), w roku 1975 wymieniono cały personel, stąd też i tajna siedziba zakończyła swoją działalność.

Szkic z lokalizacją lokalu kontaktowego SB w Lwówku Śl. - zb. IPN Wrocław

Plan lokalu kontaktowego SB - zb. IPN Wrocław.jpg

Drugi lokal kontaktowy w czerwcu 1972 roku otrzymał kryptonim „Róg”, co również wynikało z jego położenia nieopodal skrzyżowania. Zgodę na wykorzystywanie miejsca spotkań mieszczącego się przy ul. Sienkiewicza 42, podpisał ówczesny kierownik placówki, stanowiącej oficjalnie powiatowe biuro OSTiW. Przez kolejny rok najczęściej pojawiał się w nim tajny współpracownik ps. „Cichy”, zdający szereg relacji porucznikowi Józefowi Weryszko. W związku przeniesieniem biura, do pokoju nr 8 położonego na pierwszym piętrze posesji przy ul. Przyjaciół Żołnierza 3, przeniesiono również lokal kontaktowy bezpieczeństwa. Umowę rozwiązano już 1 marca 1976 roku, gdyż pojawiła się realna groźba zdekonspirowania miejsca i osób.

Było jeszcze jedno miejsce o kryptonimie „Wiking”, które funkcjonowało w latach 1986-1989 w jednym z prywatnych mieszkań przy ul. Słowackiego 1. Przeznaczono je do spotkań SB-ków z pięcioma tajnymi współpracownikami: „Czarnym”, „Edem”, „Elżbietą”, „Markiem” i „Torricco”. W zamian za udostępnienie tego miejsca od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-14.00, jego właściciel otrzymywał stosowną wypłatę.

Nap. Szymon Wrzesiński, na podstawie materiałów wrocławskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, zawartych w książce Roberta Klementowskiego pt. „Służba Bezpieczeństwa na ziemi lwóweckiej (1957-1990).

Imiona i nazwiska osób udostępniających lokale kontaktowe celowo zostały pominięte, albowiem zamiarem Autora było przedstawienie samego zjawiska, a nie pisanie o osobach, których rodziny wciąż żyją i nie powinny być źle kojarzone przez pryzmat decyzji swych dziadków i rodziców.

Osoby zainteresowane historią PRL na Dolnym Śląsku, polecamy książkę: „[ZAMEK CZOCHA W POLSCE LUDOWEJ](#)”, napisaną przez Szymona Wrzesińskiego (wyd. CB, Warszawa, 2017).

Wiosną 2018 roku pojawi się druga część z tej serii, pt. „LWÓWEK ŚLĄSKI W POLSCE LUDOWEJ”.
Więcej informacji o książce i lokalnych ciekawostek na Facebooku - fanpage: „[Lwówek Śląski w PRL](#)”